جولان قولنج‌شکن‌ها در فضای مجازی!

رئیس سازمان نظام پزشکی کشور در گفت‌وگوی اختصاصی با «جام جم»: با همکاری پلیس فتا حدود ۵۰۰۰ سایت و صفحه مرتبط با مداخله‌گران غیرمجاز پزشکی مسدود شده است

زهرا حامدی
گروه جامعه

سلامت مردم خط قرمزی است که گاه از سوی مداخله‌گران غیرمجاز و گاه زیر سایه نارسایی‌های ساختاری نظام سلامت تهدید می‌شود. از قولنج‌شکن‌های فضای مجازی که بدون صلاحیت درمان می‌کنند تا گلایه پزشکان از تأخیرهای طولانی بیمه‌ها و استمرار پدیده زیرمیزی، هر کدام بخشی از واقعیتی است که این روزها بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته است. روزنامه جام جم در گفت‌وگوی پیش رو با دکتر محمد رئیس‌زاده، رئیس کل سازمان نظام پزشکی به مباحثی مانند لزوم برخورد با مداخله‌گران غیرمجاز، ریشه‌های پدیده زیرمیزی، نقش بیمه‌ها، مسئولیت نهادهای نظارتی و الزامات اصلاح نظام سلامت پرداخته است.

این روزها در فضای مجازی سلامت شهروندان بیش از گذشته به بازی گرفته می‌شود. سازمان نظام پزشکی برای مقابله با مداخلات غیرمجاز در امور پزشکی چه اقداماتی انجام داده است؟

جلسات متعددی با دستگاه‌های مسئول در این زمینه برگزار شده و مهم‌ترین راهکار، آگاهی‌بخشی به مردم است. مردم باید بدانند برای دریافت خدمات درمانی تنها به افراد دارای مجوز مراجعه کنند. سامانه جست‌وجوی اعضای سازمان نظام پزشکی در اختیار عموم قرار دارد و آنها می‌توانند با جست‌وجوی نام یا شماره نظام پزشکی، از صلاحیت پزشک اطمینان حاصل کنند. اگر مشخصات فردی در این سامانه ثبت نشده باشد، به هیچ عنوان مجاز به ارائه خدمات درمانی نیست.

اخیرا پرونده فردی مشهور به «قولنج‌شکن اینستاگرامی» نیز مطرح شده. آخرین وضعیت این پرونده چیست؟

پرونده این شخص حدود دو تا سه ماه پیش به‌دلیل فعالیت غیرمجاز، مداخله در امر طبابت و انجام اقدامات درمانی خطرناک تشکیل شد و اکنون در حال رسیدگی است. این فرد احضار شده و سازمان نظام پزشکی نیز شکایت خود را ثبت کرده و تا حصول نتیجه موضوع را پیگیری می‌کند. گزارش‌هایی از آسیب‌های گردن و شبکه بازویی در برخی مراجعه‌کنندگان وجود دارد و همین موضوع ضرورت برخورد قانونی با این پرونده را دوچندان کرده است. برای رسیدگی به چنین پرونده‌هایی نیز وجود شاکی خصوصی الزامی نیست و سازمان نظام پزشکی می‌تواند به عنوان مدعی موضوع را پیگیری کند.

چرا فعالیت مداخله‌گران غیرمجاز در سال‌های اخیر افزایش یافته است؟

یکی از مهم‌ترین دلایل، ضعف قوانین گذشته بود. در مقطعی با کاهش جرایم و حذف مجازات حبس، جریمه‌ها به مبالغ اندکی کاهش یافت و همین مسأله موجب گسترش فعالیت مداخله‌گران شد اما از سال ۱۴۰۳، مطابق ماده ۲۸ قانون مجازات اسلامی، جرایم این افراد افزایش و جریمه مداخله‌گران از ۵۸ میلیون تا ۵۸۰ میلیون تومان در نظر گرفته شد که در صورت تکرار تخلف، تا یک میلیارد و ۱۶۲ میلیون تومان افزایش می‌یابد. همچنین تجهیزات مراکز غیرمجاز نیز به نفع دولت مصادره خواهد شد.

تاکنون با چند نفر از این متخلفان برخورد شده است؟

تبلیغات گسترده در فضای مجازی یکی از عوامل اصلی گسترش این پدیده است. تاکنون با همکاری پلیس فتا حدود ۵۰۰۰ سایت و صفحه مرتبط با مداخله‌گران غیرمجاز مسدود شده اما این صفحات به‌سرعت دوباره ایجاد می‌شوند. سازمان نظام پزشکی اختیار قانونی برای مسدودسازی صفحات را ندارد و تنها آنها را به پلیس فتا معرفی می‌کند. اگر این صفحات از داخل کشور مدیریت شوند، امکان مسدودسازی وجود دارد اما در صورت فعالیت از خارج کشور، پیگیری‌ها با محدودیت‌هایی روبه‌رو خواهد بود.

آیا داشتن شماره نظام پزشکی برای انجام هر نوع اقدام درمانی کافی است؟

داشتن شماره نظام پزشکی شرط لازم برای طبابت است اما کافی نیست. هر پزشک فقط در حوزه صلاحیت حرفه‌ای خود مجاز به فعالیت است و روش‌های درمانی نیز باید مورد تایید وزارت بهداشت و انجمن‌های علمی باشند. حتی اگر یک پزشک از روش‌های غیرعلمی یا فاقد تاییدیه استفاده یا آنها را تبلیغ کند، مرتکب تخلف شده است. بنابراین مهم‌ترین توصیه این است که مردم پیش از دریافت هرگونه خدمت درمانی، از مجوز و صلاحیت فرد ارائه‌دهنده خدمت اطمینان حاصل کنند. مراجعه به افراد فاقد مجوز می‌تواند سلامت مردم را با خطرات جدی مواجه کند و بهترین راه پیشگیری از این آسیب‌ها، استفاده از خدمات افراد دارای صلاحیت و استعلام مشخصات آنها از سامانه سازمان نظام پزشکی است.

زیرمیزی نیز کماکان یکی از مشکلات اصلی حوزه سلامت است. به نظرتان چرا این آسیب رفع نمی‌شود؟

عامل اصلی زیرمیزی، عدم اجرای قانون از سوی بیمه‌ها و نهادهای مسئول است نه صرفا جامعه پزشکی. امروز تعداد زیادی از پزشکان متخصص و متعهد در دانشگاه‌های علوم پزشکی و بیمارستان‌های دولتی، طبق تعرفه‌های رسمی و بدون هیچ‌گونه دریافت غیرمتعارف به مردم خدمت می‌کنند. یکی از راه‌های حمایت از مردم مراجعه به همین پزشکان است اما حل ریشه‌ای این مشکل نیازمند اصلاح ساختارهاست.

پزشکی که ۱۲ تا ۱۳ سال تحصیل کرده و در ۳۱ یا ۳۲ سالگی متخصص شده، امروز در یک شهرستان دورافتاده با حقوق ماهیانه کم طرح می‌گذراند درحالی که قانون، بیمه‌ها را موظف کرده ۶۰ درصد مطالبات را ظرف دو هفته و مابقی را حداکثر طی سه ماه پرداخت کنند اما در عمل این پرداخت‌ها گاهی با ۹ تا ۱۴ ماه تأخیر انجام می‌شود. طبیعی است چنین شرایطی برای یک پزشک جوان که مسئولیت زندگی و خانواده را بر عهده دارد قابل دوام نیست. بنابراین وقتی بیمه‌ها به قانون عمل نمی‌کنند و پرداخت مطالبات پزشکان ماه‌ها به تعویق می‌افتد، نباید تمام تقصیرها را متوجه جامعه پزشکی کرد. ریشه اصلی این مشکل، اجرانشدن قوانین و ضعف ساختارهای مالی نظام سلامت است.

اما برخی معتقدند جامعه پزشکی در برابر پدیده زیرمیزی مسئولیت بیشتری دارد.

زیرمیزی قطعا رفتاری مردود و غیرقابل قبول است و نخستین آسیب آن متوجه اعتبار جامعه پزشکی می‌شود اما نباید به‌دلیل تخلف اقلیتی معدود، اکثریت پزشکان که کاملا قانونی و مطابق تعرفه‌ها فعالیت می‌کنند زیر سوال بروند. متأسفانه گاهی به‌جای اصلاح ساختارها، فشار رسانه‌ای و افکار عمومی صرفا متوجه پزشکان می‌شود، در حالی که کمتر شخصی درباره اجرا نشدن قوانین و مسئولیت بیمه‌ها صحبت می‌کند.

سهم رفتار بیماران در شکل‌گیری این پدیده را چگونه می‌بینید؟

بیماران نیز در برخی موارد در این مسأله سهیم هستند. گاهی خود بیماران، حتی برخی مسئولان اصرار دارند توسط پزشکانی که در فضای مجازی یا رسانه‌ها شناخته‌شده هستند ویزیت یا جراحی شوند، درحالی که پزشکان توانمند و برجسته بسیاری در دانشگاه‌ها و مراکز درمانی کشور فعالیت می‌کنند. این تمرکز بر چهره‌های مشهور، گاهی زمینه ایجاد تقاضا برای پرداخت‌های غیرمتعارف را فراهم می‌کند.

در روزهای اخیر نیز مطالبی درباره زیرمیزی در فضای مجازی تحت عنوان هزینه‌های اتاق عمل منتشر شده است.

متأسفانه گاهی ادعایی اثبات‌نشده به‌سرعت به موجی از اتهام علیه جامعه پزشکی تبدیل می‌شود. برخی بدون بررسی دقیق، کل جامعه پزشکی را متهم می‌کنند در حالی که همین جامعه در دوران کرونا بیش از ۳۰۰ شهید تقدیم کشور کرد و در همه بحران‌ها و حوادث در کنار مردم بوده است. نقد و برخورد با تخلفات ضروری است اما نباید جایگزین قضاوت منصفانه شود.

در نهایت نسخه زیرمیزی را چگونه باید پیچید؟

حل مسأله زیرمیزی تنها با اجرای کامل قوانین، پرداخت به موقع مطالبات پزشکان از سوی بیمه‌ها، واقعی شدن تعرفه‌های درمانی و اصلاح ساختار نظام بیمه امکان‌پذیر است. با متهم کردن کلیت جامعه پزشکی یا فضاسازی رسانه‌ای، نه مشکل مردم حل می‌شود و نه نظام سلامت اصلاح خواهد شد.

یادداشت

حجت‌الاسلام والمسلمین مصطفی رستمی
رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

جهاد علمی ادامه دارد

دشمنان برای محدودیت علم و دانش در کشورمان دست به هر اقدامی می‌زنند از ترور نخبگان گرفته تا ایجاد محدودیت برای دانشمندان و مراکز علمی کشور. درواقع آنها از این طریق تلاش می‌کنند کشورمان را در این حوزه عقب نگه دارند. این درحالی است که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، به‌خصوص در دوره رهبری امام شهید، یکی از مباحثی که به صورت جدی مورد توجه قرار گرفت، جریان علمی هم‌افزا و روزافزونی بود که در فضای مجامع علمی ما رقم خورد.

اهدافی که ایشان تعریف کرده بودند، ازجمله نهضت علمی، تعریف مرجعیت علمی برای ایران و همچنین تعریف مرجعیت علمی برای زبان فارسی، به‌عنوان اهداف عینی مشخص شد. نتیجه آن نیز این بود که ما از دهه ۸۰ و به‌ویژه از سال‌های آغازین این دهه، سالانه جزو کشورهای پیشرو در جریان علم بودیم. در مقطعی ایران نخستین کشور از نظر سرعت تولید علم به‌شمار می‌رفت و در برخی سال‌ها تولید علم در کشورمان ۱۳ برابر متوسط دنیا بود.

سهم ما در تولید علم جهان از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تا امروز ۲۰ درصد رشد داشته است.

قرار گرفتن دانشمندان ما در زمره دانشمندان برتر جهان و قرارگیری دانشگاه‌های ما در میان دانشگاه‌های پیشرو، اتفاقی است که به‌صورت عینی قابل اندازه‌گیری بود. طبیعتا برای مجامع استکباری که اداره دنیا را براساس تقلید، تبعیت و به بردگی کشاندن کشورهای دیگر طراحی می‌کنند، این روند تحمل‌پذیر نبود. از همین جهت، ما شاهد شکل‌گیری یک جریان آپارتاید علمی (نسخه جدید تحریم‌ها علیه ایران) در کنار نسل‌کشی علمی هستیم. نسل‌کشی علمی ما، به شهادت رسیدن ۱۲ دانشمند، از جمله رئیس دانشگاه آزاد، در جنگ ۱۲ روزه و ادامه ترورها بود؛ هرچند ترورها از قبل نیز وجود داشت و در جنگ ۴۰ روزه نیز ادامه یافت.

در کنار آپارتاید علمی، ما شاهد یک تبعیض نژادی کشوری علیه دانشمندان ایرانی و دانشگاه‌های ایرانی هستیم که به‌صورت عامدانه و هدایت‌شده، رسما با بهانه‌هایی مانند تحریم‌ها، دانشمندان ایرانی را از ارائه آثار علمی خود در اسناد معتبر بین‌المللی منع کرده و برای آنها محدودیت ایجاد کرده‌اند. در نتیجه تعداد مقالات و مستندات علمی ثبت‌شده توسط دانشمندان ایرانی در آمارهای جهانی پایین می‌آید و بر این اساس ادعا می‌کنند که ایران رشد علمی ضعیفی داشته است.

به این ترتیب می‌توان گفت چنین رویکردی بخشی از یک مبارزه است. ما جریان علمی دنیا را بخشی از نظام سلطه می‌دانیم و مبارزه علمی‌ای را که با ایران صورت گرفته، بخشی از جنگ علیه ملت ایران می‌دانیم. ازطرفی، مجاهدت علمی دانشجویان و دانشمندان جوان‌مان در این عرصه را بخشی از جهاد علمی می‌دانیم و این مبارزه ادامه دارد.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۰۹

جدول عادی

افقی: ۱) جامه پشمی دستباف ـ جانگداز ـ واحدی نظامی ۲) پزشک و جراح سرشناس مغز و اعصاب ایرانی ـ ناشایست ۳) رئیس وزارتخانه ـ شجاع ـ مسابقه اتومبیلرانی ۴) پدربزرگ ـ فراوانی و رونق ـ وسیله توزین ۵) قتلگاه امیرکبیر ـ هجوم ـ نرم‌افزاری برای کارهای گرافیکی ۶) پروردگار ـ هر داروی افزایش تحرک دستگاه گوارش ـ آش ۷) خوک وحشی ـ بخشندگان ـ آگاهانه ۸) دریاچه‌ای در قسمت شمال پارک جنگلی چیتگر تهران ۹) بستر ـ اعلان ـ دارای طول زمانی ۱۰) ضربه سر در فوتبال ـ نام‌ها ـ داستان بلند ۱۱) دوسویه ـ سودمند ـ آسانی ۱۲) شاخه تازه روییده درخت ـ قطار زیرزمینی ـ صوت شگفتی ۱۳) در توضیح کلام به کار می‌رود ـ میوه نخل ـ به اندازه لازم ۱۴) مأمور تقسیم آب در مزارع ـ از پیشکسوتان داوری فوتبال ایران ۱۵) مقام و رتبه ـ سرد مزاج ـ متوسل شدن.

عمودی: ۱) شیوه و شگرد ـ بیهوده ـ از شاگردان بوعلی سینا ۲) واقعی ـ دلاوری ـ بنده ۳) جهش ـ اهل نیست ـ بافت شفاف جلوی چشم ۴) سخنور ـ اهل یزد ـ وسیع‌ترین قاره جهان ۵) آنچه بر اثر پرشدن ظرفی بیرون بریزد ـ توبه کردن ـ تکرار حرفی ۶) جام جهان‌نما ـ طفولیت ـ کارگر کشتارگاه ۷) از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا ـ سنگ مرمر ـ کرم خورده ۸) ستایش، وصف ـ سرزمین‌های قطب شمال ـ دوستدار ۹) شیوه رفتار ـ نخستین زن شهید اسلام ـ از اصول دین ۱۰) از واکنش‌های دفاعی بدن ـ شهری در استان کرمان ـ روز گذشته ۱۱) همسر مرد

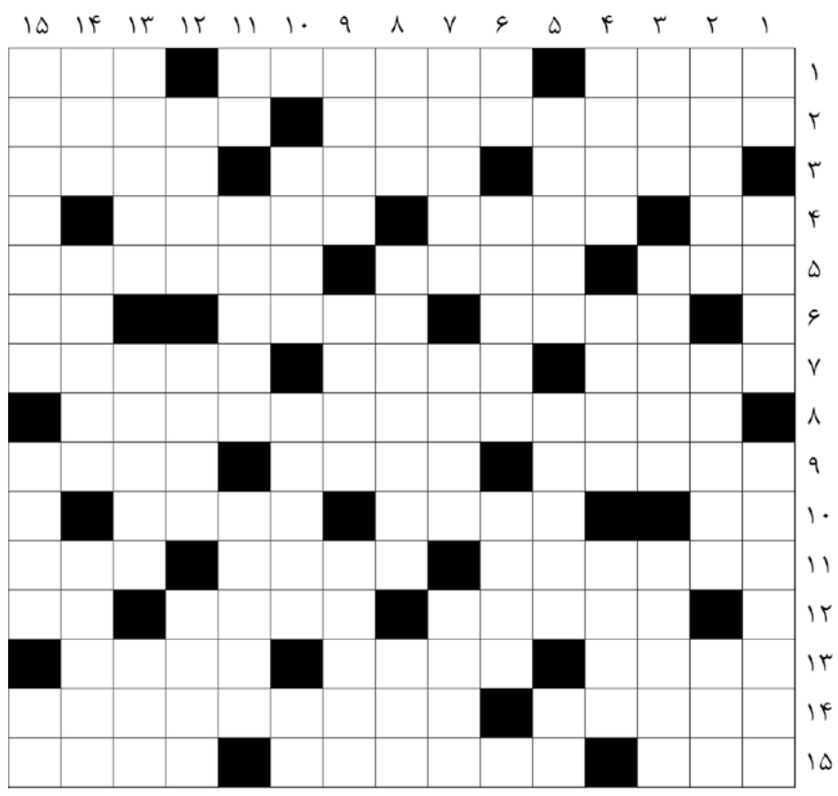

ـ هدر دادن ـ مشهور ۱۲) بر جوانان عیب نیست ـ خدای هندو ـ خودروی باربری کوچک ۱۳) نشت کردن ـ قومی از نژاد آریایی ـ رنگ ۱۴) راه آذری ـ وضو ـ سرسبزترین کشور جهان ۱۵) معامله کالا به کالا ـ طول معینی از زمان ـ سینوس ۹۰ درجه.

جدول ویژه

افقی: ۱) پشتیبان ـ هرج و مرج طلب ـ پلیس سایبری ۲) غذایی گیلانی ـ ملاط سنتی و ضدآب ۳) از درختان جنگلی ـ اکنون ـ فریاد شادی ۴) مکان ـ سروش آسمانی ـ اندازه حرکت ۵) کلید رحمت الهی است ـ بیستمین سوره قرآن ـ واحد پول مغولستان ۶) توپ و تشر ـ پاک ـ ساز شکسته! ۷) اندیشیدن ـ فراوانی ـ مجرای خروج دود اتومبیل ۸) فیلمی به کارگردانی پل گرینگرس و بازی تام هنکس ۹) واحدی برای اندازه‌گیری فاصله بین ستارگان ـ پرنده‌ای لذیذ گوشت ـ رب‌النوع ۱۰) سودای ناله ـ خبر رساندن ـ جاسوس ۱۱) موزون ـ پرنده‌ای آبزی شبیه مرغابی ـ زندان مسعود سعد ۱۲) میوه عرب ـ درختچه‌ای با ساقه‌های خاردار ـ پوشاک ستور ۱۳) ابزار چوب‌تراشی ـ زندگی شهرنشینی ـ تابلویی زیبا اثر ادوارد مانه ۱۴) شعر ـ از جاذبه‌های گردشگری ارومیه که بنایی آرامگاهی با معماری سلجوقی است ۱۵) پرستش ـ جاده ریل‌گذاری شده ـ از آثار گوته.

عمودی: ۱) آزاده ـ پشتکار ـ جاندار تک‌سلولی آب‌های شیرین ۲) طول و تفصیل ـ همراه با شوخی ـ صدای بلند و ترسناک ۳) قصه عامیانه ـ حاشا کردن ـ اختلاف ۴) نام خدا در دین یهود ـ تبخال ـ نافرمان ۵) خوشنویسی ـ یکی پس از دیگری ـ آقای آلمانی ۶) غذای رقیق ـ صندوق حمل جسد ـ بوی خوش ۷) مضراب ـ مخفف فرماندهی انتظامی تهران بزرگ ـ شکم ۸) سنگین‌ترین حیوان ـ در تهیه کودهای شیمیایی و مواد منفجره کاربرد دارد ـ زنگ جرس ۹) حواله ـ شگفت‌آور ـ زجر و عذاب ۱۰) سخن کوتاه و پرمعنا ـ روزانه ـ رودی در فرانسه ۱۱) شکمو ـ رشته کوهی که آسیا را از اروپا جدا می‌کند ـ الگو ۱۲) قصد ـ رستنی ـ غذایی از گوشت گوساله ۱۳) در آیین زرتشت ذره‌ای از نور اهورامزدا است ـ نوعی کشتی هوایی ـ لوس ۱۴) پارچه مشبک ـ تحریک شیطانی ـ برآورده شدن ۱۵) در آشپزخانه بجویید ـ ترسناک ـ مروارید.

حل سودوکو ۵۱۸۳

۹	۵	۲	۷	۳	۱	۶	۸	۴
۶	۸	۳	۴	۹	۵	۲	۷	۱
۱	۷	۴	۲	۶	۸	۳	۵	۹
۵	۳	۱	۶	۸	۷	۴	۹	۲
۸	۹	۷	۱	۴	۲	۵	۶	۳
۲	۴	۶	۳	۵	۹	۸	۱	۷
۷	۶	۵	۹	۲	۴	۱	۳	۸
۴	۱	۸	۵	۷	۳	۹	۲	۶
۳	۲	۹	۸	۱	۶	۷	۴	۵

۲	۴	۶	۳	۱	۸	۵	۹	۷
۳	۷	۸	۹	۵	۴	۶	۲	۱
۱	۵	۹	۷	۶	۲	۴	۸	۳
۸	۱	۲	۵	۴	۹	۳	۷	۶
۵	۳	۴	۶	۲	۷	۸	۱	۹
۶	۹	۷	۱	۸	۳	۲	۴	۵
۴	۶	۵	۲	۹	۱	۷	۳	۸
۹	۲	۳	۸	۷	۶	۱	۵	۴
۷	۸	۱	۴	۳	۵	۹	۶	۲

۲	۹	۷	۴	۶	۵	۱	۳	۸
۸	۵	۴	۱	۳	۷	۹	۶	۲
۶	۳	۱	۸	۹	۲	۴	۷	۵
۴	۶	۳	۵	۷	۹	۸	۲	۱
۵	۷	۹	۲	۸	۱	۶	۴	۳
۱	۸	۲	۶	۴	۳	۵	۹	۷
۹	۴	۶	۳	۵	۸	۷	۱	۲
۳	۲	۸	۹	۱	۶	۷	۵	۴
۷	۱	۵	۷	۲	۴	۳	۸	۶

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۱۸۴

	۱	۴						
	۷		۳				۱	۵
		۸				۲		۷
			۵		۱		۳	
				۹				
	۳		۶		۷			
۶		۷				۳		
۲	۵				۹		۶	
						۵	۲	

	۶	۹						
	۵		۸				۳	۹
		۱				۸		۵
			۴		۸		۶	
				۲				
	۴		۱		۵			
۴		۶				۵		
۵	۲				۴		۱	
						۲	۷	

	۸	۴						
	۲		۷				۴	۵
		۵				۶		۹
			۹		۶		۸	
				۳				
	۱		۴		۱			
۴		۶				۹		
۵	۷				۸		۲	
						۱	۳	

حل جدول عادی ۷۳۰۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ب	ا	ر	ا	ت	■	ط	ق	ع	ف	■	م	ن	ق
۲	س	ا	ر	ا	■	م	ت	ر	ق	ی	■	ی	و	ی	و
۳	م	ز	ا	ح	م	■	ک	ا	ل	ج	■	ر	س	ا	■
۴	و	ا	م	■	م	س	ب	ب	■	و	ا	ز	ا	ر	ی
۵	م	ر	■	م	ا	ه	ر	■	ن	ا	س	ا	ز	■	ک
۶	■	ت	ه	م	ت	ن	■	ع	ا	ت	■	ی	ک	ک	ه
۷	ق	ب	ا	د	■	د	ا	ن	م	ا	ر	■	ک	ر	ب
۸	ا	ر	ک	و	ن	■	ب	ا	ج	■	س	ر	س	ب	ز
۹	د	ی	■	ح	و	ا	ر	ی	و	ن	■	ا	م	و	ن
۱۰	س	ز	ا	■	م	ک	ن	ت	■	م	ق	ن	ع	ه	■
۱۱	ی	■	م	و	ی	ر	■	ک	م	ا	ش	ه	■	ی	ن
۱۲	ه	م	د	ر	د	ی	■	ک	و	د	ن	■	خ	د	و
۱۳	■	ج	ا	ز	ش	■	ل	ا	م	ل	■	ک	و	ا	ر
۱۴	ک	ر	د	ش	■	ی	خ	چ	ا	ل	■	ض	م	ا	د
۱۵	ل	ا	ی	■	ک	ر	ه	■	پ	ی	و	س	ت	ه	■

حل جدول ویژه ۷۳۰۸

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	س	پ	ر	س	و	■	ک	ت	ر	■	پ	ل	ن	گ
۲	ن	ا	ر	ه	■	ه	ل	ا	ک	و	■	و	ر	ا	م
۳	ک	م	ی	ا	ب	■	ش	م	ی	ز	■	ا	ز	خ	■
۴	ا	ر	ز	■	خ	ن	ک	ا	■	ش	ا	ر	ا	ن	ت
۵	ر	س	■	ق	ا	ه	ر	■	م	غ	ب	و	ن	■	ا
۶	■	ت	ع	ا	ر	ض	■	م	ل	ا	ک	■	ک	ش	ک
۷	ا	م	ا	ر	■	ت	ر	س	و	ل	ر	ز	■	ی	ت
۸	ن	و	ر	و	ن	■	ه	و	ا	■	ه	ا	ن	ر	ی
۹	د	ا	■	ن	ا	ت	و	ا	ن	ی	■	م	ا	ه	ک
۱۰	ر	م	ه	■	ش	ک	ا	ک	■	ت	و	ا	ن	ا	■
۱۱	و	■	م	ق	ت	د	ر	■	ک	ی	ل	ک	■	ی	ا
۱۲	ا	ت	ا	ب	ا	ی	■	ک	و	ا	م	■	ک	گ	ی
۱۳	ش	و	ر	ا	■	ی	ک	ن	د	م	■	ق	ر	ن	س
۱۴	ط	ر	ی	ق	■	ی	ک	ه	■	ر	ت	ر	ا	م	د
۱۵	■	ل	ن	گ	■	ا	ن	ا	پ	■	ک	م	پ	ا	ن